

KOMISJA EUROPEJSKA

DYREKCJA GENERALNA

DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

Dyrekcja B – Europejskie i Międzynarodowe Rynki Uprawnień

Dokument n°4 z wytycznymi
dotyczącymi zharmonizowanej metodyki przydziału
bezpłatnych uprawnień w EU ETS po 2012 r.

Weryfikacja Raportów z Danymi Bazowymi do KŚW oraz Raportów o Metodyce

Wersja ostateczna wydana 14 kwietnia 2011

Zawartość

1	WSTĘP	3
1.1	Status dokumentu z wytycznymi	3
1.2	Wymogi prawne.....	3
1.3	Dostępne informacje	4
1.4	Zarys procesu zbierania danych.....	4
2	UZNAWANIE WERYFIKATORÓW.....	5
2.1	Akredytacja lub inne sposoby uznawania weryfikatorów	5
2.2	Wymagania wobec kompetencji weryfikatorów	6
3	PROCES WERYFIKACJI.....	7
3.1	Podejście ogólne	7
3.2	Zakres Weryfikacji	9
3.3	Ocena jakości raportu o metodyce	10
3.4	Ocena danych	11
3.5	Postępowanie w przypadku negatywnych ocen z weryfikacji.....	12
3.6	Wybór metodyki	12
3.6.1	Poziom pewności	12
3.6.2	Istotność	13
3.7	Ocena z weryfikacji (protokół z weryfikacji)	14
4	TEMATY ZWIĄZANE Z DANymi BAZOWymi KŚW	15
4.1	Podstawowe reguły CIMs	15
4.2	Wymogi względem specjalnych kompetencji	16
4.3	Definicja produktów i danych produkcyjnych	16
4.4	Wykorzystywanie opcji formularza.....	17
5	ANEKS	19
5.1	Główne elementy oceny weryfikacyjnej/protokołu z weryfikacji	19
5.2	Propozycja kształtu oceny z weryfikacji	20
5.2.1	Część ogólna:.....	20
5.2.2	Pozytywna ocena z weryfikacji	21
5.2.3	Ocena pozytywna z komentarzami:	21
5.2.4	Negatywna ocena z weryfikacji	21
5.3	Eksperymentalna weryfikacja zdolności produkcyjnych.....	23
5.4	Lista dostępnych dokumentów z wytycznymi	24

1 WSTĘP

1.1 Status dokumentu z wytycznymi

Niniejszy dokument jest częścią grupy dokumentów¹, które mają na celu wsparcie Państw Członkowskich i ich Organów, w spójnym wdrożeniu w całej Wspólnocie nowej metodyki przydziału uprawnień w trzecim okresie rozliczeniowym EU ETS (po 2012 r.), ustanowionej Decyzją Komisji 2011/278/UE z dnia 27 kwietnia 2011 r. *w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na mocy art. 10a dyrektywy 2003/87/WE (decyzja CIMs [Community-wide Implementing Measures, przyp. KASHUE])* i stworzenia Krajowych Środków Wykonawczych (KŚW).

Wytyczne zawarte w tych dokumentach nie stanowią oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej i nie są prawnie wiążące.

Dokument ten oparty jest o prace wykonane przez konsorcjum konsultantów (Ecofys NL, Fraunhofer ISI, Entec). Uwzględnia dyskusje w trakcie wielu spotkań nieformalnej Technicznej Grupy Roboczej dotyczącej Benchmarkingu w ETS, pod Grupą Roboczą III Komitetu ds. Zmian Klimatu (CCC), a także komentarze przekazane pisemnie przez zainteresowane strony i ekspertów z Państw Członkowskich (P.Cz.). W dniu 14.04.2011 r. uzgodniono, że ten dokument przedstawia stanowisko Komitetu ds. Zmian Klimatu.

1.2 Wymogi prawne

Zaktualizowana Dyrektywa EU ETS² wprowadziła zharmonizowane, obowiązujące w całej Unii Europejskiej, zasady alokacji uprawnień bazujące na wskaźnikach emisyjności, które będą obowiązywać w okresie rozliczeniowym zaczynającym się w roku 2013. CIMs (Community-wide Implementing Measures³) zgodnie z Artykułem 10a(1) Dyrektywy EU ETS wymagają od Państw Członkowskich zebrania danych bazowych (Artykuł 7 Decyzji CIMs) niezbędnych do stworzenia KŚW (Krajowe Środki Wykonawcze zgodnie z Artykułem 11 (1) Dyrektywy ETS). Dane te powinny być zweryfikowane przez niezależnego weryfikatora (Artykuł 8 Decyzji CIMs).

Te wytyczne mają na celu wsparcie Państw Członkowskich w stworzeniu odpowiednich wymagań dla procesu weryfikacji raportów z danymi bazowymi KŚW i dla weryfikatorów aktywnych zawodowo w tej dziedzinie.

Te wytyczne nie dotyczą wymagań związanych z alokacją na podstawie Artykułu 10c Dyrektywy EU ETS.

¹ W celu zapoznania się z pełną listą dokumentów wytycznych proszę zajrzeć do Aneksu, rozdział 5.4

² Dyrektywa 2003/87/WE, zmieniona Dyrektywą 2009/29/WE, tworząca tzw. "zaktualizowaną Dyrektywę EU ETS znajduje się tutaj: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2003L0087:20090625:EN:PDF>

³ Tekst Decyzji Komisji Europejskiej znajduje się tutaj <http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ%3AL%3A2011%3A130%3ASOM%3APL%3AHTML>

1.3 Dostępne informacje

**Te wytyczne są
suplementem
dokumentu EA 6/03**

Te wytyczne nie są samodzielnym dokumentem. Są one oparte na innych elementach legislacji i innych wytycznych. Te wytyczne mają wyjaśnić w jaki sposób należy stosować pozostałe dokumenty (w szczególności EA 6/03) w kontekście zbierania danych bazowych KŚW. W celu pełnego zrozumienia zadań weryfikacji oraz wymagań dla danych bazowych KŚW, następujące dokumenty powinny być brane pod uwagę:

- Dyrektywa EU ETS;
- Decyzja CIMs;
- Wytyczne do Monitorowania i Raportowania⁴ ("MRG 2007"), w szczególności sekcja 10.4 Aneksu I;
- EA 6/03 ("EA Document for Recognition of Verifiers under the EU ETS Directive")⁵;
- Formularze do zbierania danych bazowych oraz raportowania metodyki przygotowane przez Komisję Europejską⁶;
- Wytyczne przygotowane przez Komisję Europejską w sprawie zbierania danych z dodatkowymi interpretacjami zapisów Decyzji CIMs⁷;
- Legislacja krajowa.

Państwa Członkowskie mogą zorganizować warsztaty, przygotować dodatkowe wytyczne albo stworzyć helpdesk dla operatorów i weryfikatorów. Komisja Europejska uruchomiła helpdesk dostępny dla przedstawicieli organów państwowych. Weryfikatorzy i operatorzy powinni zgłaszać się po informacje do organów państwowych danego kraju, a te przekażą zapytania do helpdesku Komisji Europejskiej⁸ jeżeli nie będą w stanie sami udzielić na nie odpowiedzi.

1.4 Zarys procesu zbierania danych

**KŚW wymagają:
danych bazowych i
raportu metodyki**

Każdy operator musi przekazać do właściwego organu krajowego raport danych bazowych KŚW dla każdej swojej instalacji. Państwa Członkowskie mogą wykorzystać w tym celu formularz Excel przygotowany przez Komisję Europejską albo inny formularz elektroniczny o ile jego wypełnienie będzie wymagało co najmniej tego samego zakresu danych. Operatorzy muszą dołączyć do raportu danych bazowych raport o metodyce, który opisuje sposób w jaki te dane zostały określone. Komisja Europejska przygotowała również formularz raportu o metodyce. Państwa Członkowskie mogą przygotować przetłumaczone i rozszerzone formularze raportu o metodyce.

⁴ Decyzja Komisji Europejskiej 2007/589/KE z 18 lipca 2007 ustanawiająca wytyczne dla monitorowania i raportowania emisji gazów cieplarnianych, zgodnie z Dyrektywą 2003/87/KE Parlamentu Europejskiego i Rady. Zmiana decyzji uwzględniająca wytyczne dla sektorów włączonych do EU ETS po 2013 nadal nie są opublikowane. Kopia tego dokumentu powinna znajdować się u organów krajowych. The amendments for activities included from 2013 onwards are not yet published. Najbardziej aktualna skonsolidowana wersja znajduje się tu: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2007D0589:20100622:EN:PDF>

⁵ <http://www.european-accreditation.org/n1/doc/EA6-03.pdf>

⁶ <http://www.kashue.pl/index.php?page=krajowe-srodki-wykonawcze>

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ%3AL%3A2011%3A130%3ASOM%3APL%3AHTML>

⁸ Szczegóły można znaleźć na stronie:

http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/benchmarking_en.htm

Operator jest odpowiedzialny za to by raport danych bazowych KŚW został zweryfikowany przez kompetentnego i niezależnego weryfikatora na podstawie raportu o metodyce. Ocena weryfikacji raportów⁹ (protokół z weryfikacji) powinna zostać przesłana razem z formularzem z danymi bazowych i raportami o metodyce do odpowiedniego organu krajowego.

2 UZNAWANIE WERYFIKATORÓW

2.1 Akredytacja lub inne sposoby uznawania weryfikatorów

Zgodnie z Decyzją CIMs *weryfikator to kompetentny, niezależny organ weryfikacyjny lub osoba, odpowiedzialny za wykonanie procesu weryfikacji i składanie z niego sprawozdania, zgodnie ze szczegółowymi wymaganiami ustanowionymi przez Państwo Członkowskie na podstawie załącznika V do dyrektywy 2003/87/WE*. Dlatego proponuje się proste i pragmatyczne podejście, które Państwa Członkowskie powinny wziąć pod uwagę, jeżeli nie chcą przeprowadzać całego procesu akredytacyjnego dedykowanego weryfikacji danych bazowych KŚW.

Wykorzystanie istniejącego systemu uznawania weryfikatorów

Państwa Członkowskie powinny dopuścić do weryfikacji danych bazowych KŚW tych weryfikatorów¹⁰, którzy dopuszczeni są zgodnie z krajową legislacją¹¹, do weryfikacji raportów rocznych emisji CO₂. Jeżeli instalacja jest objęta EU ETS dopiero od 2013 roku, Państwa Członkowskie, mogą rozważyć wykorzystanie tych samych kryteriów akceptacji weryfikatorów jakie były wykorzystywane podczas weryfikacji danych przekazywanych do Komisji Europejskiej na podstawie Artykułu 9a(2)¹² Dyrektywy EU ETS, w szczególności wymagań względem udowodnienia kompetencji weryfikatorów.

Jednakże, organy krajowe¹³ oraz weryfikatorzy powinni być świadomi dodatkowych wymagań z zakresu kompetencji niezbędnych do prawidłowej oceny raportów z danymi bazowymi KŚW, opisanych w kolejnym rozdziale, oraz powinni podjąć stosowne działania w celu zapewnienia, że te wymagania są spełnione przez każdy zespół weryfikacyjny. Takie działania, powinny obejmować co najmniej szkolenia z głównych elementów koncepcji CIMs, funkcjonowania odpowiednich formularzy do raportowania oraz z wykorzystania dokumentów z wytycznymi. W przypadku bardziej technicznych kwestii w konkretnych instalacjach – zgodnie z zapisami raportu o metodyce – weryfikator powinien rozważyć zatrudnienie dodatkowe wsparcia w postaci zewnętrznego eksperta.

Dodatkowe kompetencje

⁹ Weryfikacja nie jest potrzebna jeżeli instalacja nie kwalifikuje się do darmowego rozdziału uprawnień zgodnie z Artykułem 10a Dyrektywy.

¹⁰ W tym dokumencie nie ma rozdziału na instytucje weryfikujące i indywidualnego weryfikatora. W gestii weryfikatora jest zapewnienie, że podejmując zlecenie jest w stanie zrealizować je w zgodzie z wszystkimi wymaganiami.

¹¹ W szczególności poniższe wytyczne nie wykluczają, że Państwa Członkowskie dopuszczają do weryfikacji indywidualnych weryfikatorów.

¹² Chodzi o dane potrzebne do dopasowania wspólnotowej puli uprawnień dla nowych działalności i gazów cieplarnianych włączonych do EU ETS po 2013 roku.

¹³ W tym dokumencie sformułowanie “ organy krajowe ” odnosi się zarówno do jednostek akredytujących i jednostek administrujących systemem, ponieważ poszczególne Państwa Członkowskie stosują różne systemy administracyjne związane z procesem akceptacji weryfikatorów.

Proponuje się by odpowiednie organy krajowe zażądały od weryfikatorów dowodów potwierdzających spełnienia przez nich dodatkowych kompetencji niezbędnych do oceny danych bazowych KŚW.

2.2 Wymagania wobec kompetencji weryfikatorów

Należy stosować rozdział 6 dokumentu EA 6/03¹⁴. W szczególności weryfikator musi być zdolny do “wybrania kompetentnego zespołu (weryfikator wiodący EU ETS / weryfikatorzy / niezależni recenzenci / eksperci zewnętrzni) w celu podjęcia konkretnego zlecenia dla klienta / instalacji” w kontekście danych bazowych KŚW. Wymagania sekcji 5.2.4 dokumentu EA 6/03 w zakresie kompetencji zespołu weryfikującego powinny być spełniane.

Wymagania względem kompetencji do weryfikacji danych bazowych KŚW

Oprócz kompetencji wymienionych w dokumencie EA 6/03, które w przypadku danych z instalacji skierowane są w kierunku emisji, co najmniej następujące kompetencje są wymagane do weryfikacji raportów z danymi bazowymi KŚW.:

- Znajomość i zrozumienie zaktualizowanej Dyrektywy EU ETS (w szczególności aneksu I do Dyrektywy¹⁵), Decyzji CIMS, i generalnego konceptu rozdziału uprawnień (rozdział 4.1)
- Znajomość i zrozumienie granic systemowych pod-instalacji z wskaźnikiem emisyjności dla produktów (dokument wytycznych nr 9), objętych metodami rezerwowymi i granic pomiędzy nimi.
- Znajomości i zrozumienie koncepcji „danych o najwyższej możliwej do osiągnięcia dokładności”.

W zależności od okoliczności zastanych w przypadku konkretnych instalacji, co najmniej część z dodatkowych wymagań wymienionych w rozdziale 4.2 może być konieczna.

Ze względu na ograniczenia czasowe, które mogą uniemożliwić zdobycie dodatkowych kompetencji wśród personelu firmy weryfikującej, zaleca się wykorzystywanie wsparcia ekspertów zewnętrznych. W tym celu należy korzystać z zapisów rozdziału („Wykorzystanie ekspertów technicznych”) 6.4 dokumentu EA 6/03.

¹⁴ W szczególności nie powinno stosować się pełnego, powtarzalnego cyklu kontroli kompetencji, opisanego w rozdziale 6.1 dokumentu EA 6/03, ze względu na to, że weryfikacja danych bazowych KŚW odbędzie się tylko raz i nie będzie przeprowadzana corocznie.

¹⁵ Wraz z wytycznymi Komisji Europejskiej, które można znaleźć pod podanym adresem http://ec.europa.eu/clima/documentation/ets/docs/guidance_interpretation_en.pdf

3 PROCES WERYFIKACJI

3.1 Podejście ogólne

Weryfikacja raportów z danymi bazowymi KŚW powinna przebiegać według podejścia opisanego w rozdziale 5 dokumentu EA 6/03, w szczególności w przypadku sprawdzania danych, które nie są wymienione i opisane w poniższym dokumencie przewodnika. W celu dopełnienia innych istniejących dokumentów ocena raportu o metodyce opisana jest w sposób bardziej ogólny. Nie należy przez to rozumieć, że ocena raportu o metodyce jest ważniejsza niż zapewnienie jakości danych bazowych.

Podczas „przekładania” wymogów dokumentu EA 6/03 na wykonywanie tych aktywności, weryfikator musi wziąć pod uwagę fakt, że to nie poziom emisji z instalacji, a historyczne poziomy aktywności na poziomie podinstalacji i inne powiązane z tym dane są przedmiotem weryfikacji. Ponadto podczas procesu weryfikacji należy wziąć pod uwagę raport o metodyce w zastępstwie planu monitorowania zatwierdzonego przez właściwy organ. Raport o metodyce sam w sobie też jest podmiotem weryfikacji. Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe założenia, następujące działania muszą zostać podjęte podczas weryfikacji:

- Ocena przedkontraktowa: Weryfikator musi przeanalizować, na podstawie dokumentacji przedstawionej przez operatora, czy jest w stanie podjąć działania weryfikacyjne w tej instalacji. Aby podjąć tę decyzję musi rozstrzygnąć między innymi czy jest zdolny do stworzenia zespołu weryfikacyjnego o odpowiednich kompetencjach merytorycznych wymaganych do przeprowadzenia procesu weryfikacji w tej instalacji. Dodatkowo weryfikator musi ocenić czy posiada wystarczająco dużo czasu na przeprowadzenie wszystkich działań weryfikacyjnych, czy dokumentacja posiadana przez operatora jest wystarczająca do wykorzystania, i czy ryzyko biznesowe związane z weryfikacją może być ograniczone wystarczająco przez stworzenie odpowiedniego podejścia.

Dokumenty, które operator musi przedstawić powinny obejmować co najmniej:

- Raport z danymi bazowymi KŚW (w formacie stosowanym w poszczególnym Państwie Członkowskim);
- Raport o metodyce;
- Zezwolenie na udział w UE ETS, zatwierdzony plan monitorowania¹⁶ i inne powiązane zezwolenia¹⁷.
- Opis instalacji (z uproszczonym schematem przepływów) jeśli nie jest już uwzględniony w jednym z powyższych dokumentów.
- Zweryfikowane raporty roczne za lata bazowe w przypadku gdy raport z danymi bazowymi KŚW zawiera jedynie zagregowane informacje o wielkości emisji.

¹⁶ Nie dotyczy instalacji, które będą objęte EU ETS dopiero od 2013 roku.

¹⁷ W szczególności zezwolenia uzyskane na podstawie Dyrektywy 2008/1/EC

**Wykorzystanie
ogólnego podejścia
takiego jak w MRG i EA
6/03**

- Wszystkie inne powiązane dokumenty, które ułatwią weryfikatorowi poznanie działalności wykonywanych na terenie instalacji, takie jak analizy ryzyka wykonywane przez operatora (jeśli są dostępne), dokumenty o przepływie danych, procedury kontrolne oraz opisy systemów IT stosowanych w instalacji itp.
- Analiza strategiczna: Weryfikator musi przeanalizować, na podstawie dokumentów dostarczonych przez operatora, istotę i złożoność działań, które musi podjąć podczas weryfikacji. Weryfikator musi zrozumieć w jaki sposób operator pozyskał dane, które będą przedmiotem weryfikacji.
- Analiza ryzyka: Weryfikator na podstawie wyników analizy strategicznej musi oszacować wystąpienie ryzyka nieodłącznego, ryzyka związanego z zawodnością systemów kontroli wewnętrznej oraz ryzyka wykrycia.
- Przygotowanie planu weryfikacji (i planu próbkowania danych) na podstawie poprzednich kroków.
- Wykonanie procedur weryfikacyjnych (analiza procesu) zgodnie z stworzonym planem weryfikacji. W przypadku wykrycia nieścisłości weryfikator musi odpowiednio dostosować analizę strategiczną, analizę ryzyka i plan weryfikacji. W szczególności, weryfikator powinien przeprowadzić wizytację na miejscu¹⁸ w celu sprawdzenia funkcjonowania przyrządów pomiarowych i systemów monitorujących, przeprowadzenia wywiadów oraz zebrania wystarczających informacji i dowodów. Krajowe organy mogą zdecydować o odstąpieniu od wizytacji na miejscu jeżeli na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka weryfikator uważa, że nie jest ona konieczna. W takim przypadku weryfikator musi przedstawić przejrzyste uzasadnienie w ocenie weryfikacji. Jeżeli weryfikator nie wykonywał żadnych innych weryfikacji w tej instalacji w przeszłości to nie powinien odstępować od wizytacji na miejscu.
- Operator, na prośbę weryfikatora, jest zobowiązany do poprawy wszystkich nieścisłości w raporcie o danych bazowych KŚW. Dodatkowo operator powinien, o ile zachodzi taka potrzeba, uzupełnić raport o metodyce. Jeżeli luki w danych nie mogą być uzupełnione innymi dostępnymi danymi operator powinien zaproponować konserwatywne oszacowanie. W tym kontekście „konserwatywne” oznacza, że zestaw założeń jest zdefiniowany w celu zapewnienia, że parametry powiązane z alokacją darmowych uprawnień nie doprowadzą do wyższej alokacji niż miałyby to miejsce w przypadku rzeczywistych wielkości parametrów.
- Finalizacja: Weryfikator zbierze wszystkie powiązane i wykorzystane dokumenty oraz zebrane wnioski z poprzednich etapów weryfikacji w wewnętrzną dokumentację z weryfikacji. Następnie weryfikator przygotowuje (protokół) raport z weryfikacji i przeprowadzi jego przegląd wewnętrzny, przed wydaniem ostatecznej decyzji o ocenie raportu. Na koniec weryfikator wydaje operatorowi protokół z weryfikacji zawierający ostateczną ocenę.

¹⁸ Weryfikator powinien ocenić na podstawie analizy ryzyka czy istnieje konieczność odwiedzenia innych lokacji, w szczególności jeżeli część procesu obróbki danych lub działań kontrolnych odbywa się poza instalacją np. siedzibie głównej przedsiębiorstwa.

3.2 Zakres Weryfikacji

Zakres „normalnej” weryfikacji rocznych raportów emisji jest zdefiniowany w taki sposób, że weryfikator musi ocenić czy:

**“Normalna”
weryfikacja**

1. dane zamieszczone w raporcie są ustalone rzetelnie (tj. w sprawozdaniu nie ma poważnych zafałszowań);
2. występuje zgodność z zatwierdzonym planem monitorowania podczas monitorowania w okresie sprawozdawczym i podczas sporządzania raportu.
3. Dodatkowo weryfikator powinien raportować o rekomendacjach w sprawie udoskonalania metodyki monitorowania przygotowanych podczas weryfikacji.

Jednakże, dla danych bazowych KŚW organy krajowe nie zatwierdzają planu monitorowania. Jedynie dane, które już są dostępne z działalności historycznej mogą być wykorzystywane. Dlatego nie jest możliwe zdefiniowanie wymagań dla optymalnego pomiaru danych, określonych niepewności i dla odpowiednich działań kontrolnych nad przepływem danych.

Jednym z najważniejszych zadań operatora jest stworzenie metodyki kompilacji istniejących danych – dopełnionych przez niezbędne (konserwatywne) założenia i szacunki – w celu określenia danych bazowych i przypisania ich do odpowiedniej pod – instalacji. Celem jest wykorzystanie wyłącznie danych o „najwyższej osiągniętej dokładności”. W przypadku gdy dostępne jest kilka źródeł tej samej danej operator musi wybrać daną o najwyższej dokładności¹⁹ i dołączyć do niej dane z innych źródeł w celu porównania. Esencja procesu kompilacji danych powinna zostać udokumentowana w raporcie o metodyce.

Ponieważ raport o metodyce nie jest zatwierdzany przez organy krajowe, weryfikator nie może być zwolniony z jego oceny zgodnie z Artykułem 8 (1) Decyzji CIMs „Proces weryfikacji jest związany z raportem metodyki i raportowanymi parametrami...”. W konsekwencji zakres weryfikacji danych bazowych KŚW można podsumować w następujący sposób:

- Weryfikator musi ocenić na podstawie raportu o metodyce²⁰ czy dane przedstawione przez operatora w raporcie z danych bazowych KŚW są ustalone rzetelnie²¹ (tj. w raporcie nie ma poważnych zafałszowań) oraz

**Zakres weryfikacji
danych bazowych KŚW**

¹⁹ „najwyższa osiągnięta dokładność” oznacza, że dane muszą zostać określone z najmniejszą możliwą niepewnością, przy użyciu urządzeń pomiarowych, które są regularnie kalibrowane, przy przepływie danych cechującym się najmniejszym ryzykiem nieodłącznym związanym z pojawianiem się błędów, w sytuacjach gdy luki w danych i podwójne liczenie nie ma miejsca itp. Oczekuje się najmniejszej niepewności w sytuacjach gdy dane są niepełne, bazują na pomiarach o niezna-nej niepewności albo na estymacjach na luźno powiązanych parametrach.

²⁰ Weryfikacja danych powinna odbywać się na podstawie danych osiągniętych przy pomocy finalnej wersji raportu o metodyce, w którym operator wprowadził wszystkie korekty na podstawie sugestii weryfikatora.

²¹ Ostatnie zdanie Artykułu 8(1) Decyzji CIMs „Weryfikacja dotyczy pewności, wiarygodności

- Weryfikator musi wyrazić opinie na temat jakości raportu o metodyce w zgodzie z zapisami rozdziału 3.3 tych wytycznych. Co najważniejsze weryfikator musi ocenić czy podział instalacji na pod – instalacje jest właściwy.

Jeżeli operator wybierze sposób określenia początkowej zainstalowanej zdolności produkcyjnej przy wykorzystaniu „eksperymentalnej weryfikacji zdolności produkcyjnej” (Artykuł 7(3) (b) Decyzji CIMs) to weryfikator powinien nadzorować to przedsięwzięcie. Jednakże powinno to być traktowane jako dodatkowe zadanie i nie powinno być uwzględnione w samym procesie weryfikacji danych bazowych KŚW. W aneksie (rozdział 5.3) znajduje się więcej informacji na ten temat.

3.3 Ocena jakości raportu o metodyce

Przed weryfikacją danych zawartych w raportach bazowych KŚW, weryfikator powinien ocenić jakość raportu o metodyce. W tym celu weryfikator powinien odpowiedzieć na następujące pytania:

- Czy podział na podinstalacje i ich granice są poprawne?
- Czy raport o metodyce jest zgodny z wymaganiami Decyzji CIMs?²²
- Czy metodyka zaprezentowana jest w sposób przejrzysty, zezwalający na przeprowadzenie kompletnych ścieżek audytu zaczynając od danych pierwotnych aż do końcowych wyników w raporcie danych bazowych KŚW?
- Czy dane wykorzystane kwalifikują się jako „dane o najwyższej dostępnej dokładności”?
- Czy raport o metodyce jest współmierny do poziomu złożoności instalacji?
- Czy raport o metodyce jest kompletny i zapewnia, że nie występują ani luki w danych ani podwójne naliczanie?
- Jeżeli występuje konieczność przyjęcia założeń i gdy określa się dane zastępcze: Czy wykorzystano do tego metodykę naukową, zgodną z zasadami alokacji i wytycznymi sektorowymi (dokument wytycznych nr 9).

Operator musi zaktualizować i poprawić raport o metodyce zawsze gdy weryfikator znajdzie w nim błąd, lub niepełność oraz gdy jest sprzeczny z zasadami opisanymi w Decyzji CIMs. Operator zobowiązany jest w następstwie do poprawy powiązanego z nim raportu z danymi bazowymi CIMs zgodnie z wszystkimi ulepszeniami metodyki. Wszystkie luki w danych muszą zostać zapełnione w transparentny sposób. Jeżeli w opinii weryfikatora nadal pozostaną jakieś błędy lub niedociągnięcia następujące warianty mogą mieć miejsce:

oraz dokładności danych dostarczonych przez prowadzącego instalację; w opinii z weryfikacji powinno być wystarczająco zapewnione, że przedłożone dane nie zawierają istotnych nieprawidłowości.”

²² W celu interpretacji wymagań CIMs należy wziąć pod uwagę formularze raportu o metodyce oraz raportu z danymi bazowymi KŚW, przygotowanymi przez Komisję Europejską.

- Jeżeli któreś elementy raportu o metodyce są w sposób oczywisty niemożliwe do poddania naukowej ocenie, naruszają wymagania decyzji CIMs, albo nie są zgodne z wytycznymi sektorowymi, lub gdy metodyka nie jest transparentna, gdy niedobory danych są tak duże, że weryfikacja nie mogłaby być w racjonalny sposób przeprowadzona weryfikator powinien ocenić raport negatywnie.
- Jeżeli weryfikator ma racjonalne wątpliwości co do jakości pomniejszych elementów metodyki np. dotyczących konkretnej metodyki estymacji zastępczych danych w przypadku zapełniania luk w danych, to te wątpliwości muszą być w przejrzysty sposób wymienione i opisane w ocenie weryfikacyjnej. Jeżeli te niezgodności należą do kategorii nieistotnych weryfikator może kontynuować proces weryfikacji. Ocena weryfikacyjna może być pozytywna, jeżeli otrzymane dane są zgodne z raportem o metodyce, a operator nie jest w stanie przedstawić dokładniejszych danych.
- Jeżeli weryfikator stwierdzi, że raport o metodyce sugeruje wykorzystanie danych, które nie cechują się „najwyższą osiąganą dokładnością” weryfikator musi umieścić stosowny komentarz w tej sprawie w ocenie weryfikacyjnej. Weryfikator może kontynuować proces weryfikacyjny jeżeli te niezgodności należą do kategorii nieistotnych. Ocena weryfikacyjna w takim przypadku może być pozytywna jeżeli, otrzymane dane są zgodne z raportem o metodyce, a operator nie jest w stanie przedstawić dokładniejszych danych.

Jeżeli weryfikator opíše swoje wnioski i wszystkie odkryte niedokładności w ocenie weryfikacyjnej, organy krajowe będą mogły je szczegółowo ocenić. W szczególności organy krajowe podczas tej oceny będą mogły korzystać z zapisów rozdziału 3.5 tych wytycznych.

3.4 Ocena danych

Podczas weryfikacji weryfikator może napotkać zafałszowania w danych lub niezgodności pomiędzy danymi a raportem o metodyce. W takim przypadku weryfikator powinien zażądać od operatora poprawy wykrytych błędów lub pomyłek. Jeżeli dane niezbędne do poprawy nie są dostępne operator powinien przedstawić dane zastępcze (konserwatywne szacunki).

Weryfikator musi zdecydować czy pozostałe zafałszowania lub niezgodności są istotne (rozdział 3.6.2). Jeżeli istotne zafałszowania lub niezgodności pozostają nie rozwiązane pod koniec procesu weryfikacji, weryfikator powinien wydać ocenę negatywną uzupełniając ją o listę wszystkich zafałszowań i niezgodności wraz z opisem wyjaśniającym czemu uznał je za istotne.

Jeżeli pod koniec procesu weryfikacyjnego pozostaną zafałszowania lub niezgodności nieistotne, weryfikator powinien wydać ocenę pozytywną z nieistotnymi zafałszowaniami lub niezgodnościami uzupełniając ją o ich listę.

Jeżeli w czasie procesu weryfikacji nie wykryto żadnych zafałszowań lub niezgodności albo gdy wszystkie wykryte zafałszowania lub niezgodności zostały w czasie procesu weryfikacji poprawione to wtedy weryfikator powinien wydać ocenę pozytywną.

Propozycję konkretnych zapisów tego typu ocen znajdują się w aneksie do tych wytycznych (rozdział 5.2).

3.5 Postępowanie w przypadku negatywnych ocen z weryfikacji

Rozwiązywanie konfliktów

W przypadku negatywnej oceny weryfikatora spowodowanej niewystarczającym raportem o metodyce, jeżeli występuje konflikt pomiędzy weryfikatorem a operatorem w sprawie metodyki kompilacji danych określonych w raporcie o metodyce, krajowe organy mogą zażądać od operatora poprawy raportu o metodyce. Jeżeli poprawiony raport o metodyce umożliwia zakończenie weryfikacji z oceną pozytywną, operator może ponownie przekazać²³ raport z danymi bazowymi KŚW oraz raport o metodyce do weryfikatora²⁴.

3.6 Wybór metodyki

3.6.1 Poziom pewności

Uzasadniona pewność

Zgodnie z Artykułem 8 (1) CIMs *„weryfikacja... powinna prowadzić do oceny z weryfikacji stwierdzającej z uzasadnioną pewnością czy przekazane dane są wolne od istotnych zafałszowań”*.

Ze względu na możliwość realizacji należy to odczytywać jako *„weryfikator powinien przygotować i przeprowadzić działania weryfikujące tak aby ocena z weryfikacji potwierdzała, że z uzasadnioną pewnością dane zebrane z źródeł udokumentowanych w raporcie o metodyce są wolne od istotnych zafałszowań”*.

Oczywiście trudno będzie weryfikatorom zdobyć pewność, że wszystkie niezbędne dane zostały wzięte pod uwagę przez operatora, ze względu na historyczny charakter tych danych. Nie istnieje sposób wpłynięcia na poprawę jakości danych poprzez wdrożenie wymagań dla zbierania danych w przyszłości. Jednakże, formularz raportu o metodyce przygotowany przez Komisję Europejską wymaga od operatora przedstawienia sposobu zbierania danych, sposobu oceny danych jako danych o najlepszej dostępnej dokładności i przedstawienia alternatywnych zestawów danych w celu porównania jeżeli takie są dostępne (np. przez wykorzystanie korelacji z innymi danymi, które są dostępne).

W tym kontekście, weryfikator powinien być zdolny do przeprowadzenia ścieżki audytu, aż do źródeł danych pierwotnych np. protokołów produkcyjnych lub faktur paliwowych. Jest oczywiste, że często uwzględnione zostaną źródła danych, które do tej pory nie były wykorzystywane do tych celów i nie były do tej pory poddawane kontroli jakości. Wykorzystywanie tego typu danych wiąże się z zwiększonym ryzykiem weryfikacji. Weryfikator musi wziąć to pod uwagę podczas przygotowywania planu weryfikacji.

²³ To jest opcja umożliwiająca operatorowi otrzymanie darmowych uprawnień. Artykuł 8 (4) Decyzji CIMs mówi *„Państwa członkowskie nie przydzielają bezpłatnych uprawnień do emisji w odniesieniu do instalacji, w przypadku której dotyczących jej danych nie uznano w wyniku weryfikacji jako zadowalające.”* Jedynie przypadek „siły wyższej” może stanowić wyjątek od tej reguły. Wydaje się logiczne, że operator wrócić do weryfikatora w celu uzyskania pozytywnej oceny z weryfikacji. W Decyzji CIMs nie ma zapisów mówiących o umożliwieniu organom krajowym wyznaczenia danych potrzebnych do rozdziału uprawnień na podstawie konserwatywnych szacunków.

²⁴ Każde ponowne przesłanie raportu musi być zgodne z terminami ustalonymi w legislacji krajowej i Dyrektywie EU ETS.

3.6.2 Istotność

Podczas decydowania o ocenie z weryfikacji, weryfikator musi rozważyć czy niezgodności (jeżeli nie mogą być poprawione przez operatora) należą do kategorii istotnych²⁵. Dodatkowo weryfikator potrzebuje określić próg istotności jako parametr przy tworzeniu planu próbkowania. Istotność wiąże w sobie dwie koncepcje:

- Dla parametrów policzalnych istotność może być wyrażona jako konkretny próg np. jako procent całkowitej emisji albo jako wielkość absolutna np. 1 000 ton produktu.
- Inne wnioski weryfikatora muszą być ocenione jakościowo, jeżeli wykryte okoliczności, bazujące na profesjonalnym osądzie weryfikatora, mogą doprowadzić do zmiany opinii potencjalnego użytkownika raportu (w tym przypadku organu krajowego). Podane podejście można stosować w przypadku systematycznego przeszacowania / niedoszacowania wartości nawet gdy pojedyncze błędy są mniejsze niż ilościowy próg istotności lub gdy operator odmawia poprawy wykrytych niezgodności.

Kolejnym przykładem jest metoda estymacji wykorzystywana w celu przypisania zużycia ciepła do sektorów narażonych na ucieczkę emisji lub do innych sektorów. Mimo, że te szacunki wpływają na ilość przyznawanych bezpłatnie uprawnień, mogą być ocenione przy pomocy oceny jakościowej, jako, że zastosowanie analizy ilościowej wymagałoby istnienia innej metody prowadzącej do innych rezultatów²⁶.

**Profesjonalny osąd
weryfikatora**

Powyższe względy pokazują, że istotność musi brać pod uwagę zarówno wielkość jak i naturę błędów, pominąć i niezgodności. W celu weryfikacji danych bazowych KŚW niezgodność powinna być traktowana jako istotna jeżeli wpływa na 5% lub więcej wstępnych, rocznych uprawnień do emisji alokowanych instalacji za darmo zgodnie z artykułem 10 (2) i (3) Decyzji CIMS²⁷.

Przykładem niezgodności w ramach CIMS, które mogą być traktowane jako istotne są:

- Granice podziału podinstalacji zostały określone niezgodnie z Decyzją CIMS i ma to wpływ na raportowane dane bazowe.
- Definicja produktu (odpowiadająca raportowanemu kodowi NACE lub PRODCOM) nie odpowiada rzeczywistemu procesowi produkcji lub statusowi instalacji z sektora narażonego na wyciek emisji.
- Kwalifikacja instalacji jako producenta energii elektrycznej jest błędna.

²⁵ Artykuł 3 (u) Decyzji CIMS definiuje: „*istotna nieprawidłowość*” oznacza zasadniczy błąd (pominięcie, niewłaściwe przedstawienie i pomyłkę, nie biorąc pod uwagę dopuszczalnej niepewności) w przedstawionych danych, który – zgodnie z profesjonalną oceną weryfikatora – może wpłynąć na dalsze wykorzystanie danych przez właściwy organ do celów obliczenia przydziału uprawnień do emisji.”

²⁶ Należy odnotować, że obliczenie finalnych przydziałów uprawnień będzie możliwe jedynie po wdrożeniu międzysektorowego współczynnika korygujący określonego przez Komisję Europejską, co zdąży się dopiero gdy wszystkie Państwa Członkowskie notyfikują swoje Krajowe Środki Wykonawcze do Komisji Europejskiej.

²⁷ Dotyczy to wstępnego rozdziału uprawnień przed włączeniem do obliczeń wskaźnika narażenia na ucieczkę emisji, liniowego współczynnika redukcji lub międzysektorowego współczynnika korygujący.

Weryfikator może potraktować niezgodność jako nieistotną w przypadku gdy dane zawierające niezgodności w bezpośredni sposób nie wpływają na wielkość bezpłatnego przydziału, ponieważ dane raportowane są wyłącznie w celu umożliwienia weryfikatorowi i organowi krajowemu przeprowadzenia testów prawdopodobieństwa, np. roczna emisja przypisana do podinstalacji ze wskaźnikiem emisyjności dla produktu. Jednakże nie zwalnia to operatora z obowiązku poprawy danych. Weryfikator powinien dodać taką niezgodność jako komentarz w ocenie z weryfikacji.

Weryfikator powinien mieć na uwadze, że część danych może mieć wpływ nie na przydział darmowych uprawnień dla instalacji lecz na potencjalną wielkość przyszłego przydziału, związaną ze znaczącym wzrostem zdolności produkcyjnych po 30.06.2011. Jednakże dane bazowe KŚW odnoszące się do początkowej zainstalowanej zdolności produkcyjnej²⁸ podinstalacji muszą zawsze być traktowane jako wpływające na wielkość przydziału bezpłatnych uprawnień.

3.7 Ocena z weryfikacji (protokół z weryfikacji)

Transparentność i kompletność

Ocena z weryfikacji powinna być kompletna do takiego poziomu by organy krajowe mogły zrozumieć główne etapy przeprowadzonej weryfikacji oraz posiadać wiedzę na temat jakości metodyki operatora i otrzymanych za jej pomocą danych. Dlatego pozbawiona opisu ocena z weryfikacji jest niewystarczająca.

Ocena z weryfikacji musi obejmować ocenę raportu o metodyce, raportu z danymi bazowymi CIMs, wnioski z analizy strategicznej i analizy ryzyka, z analizy procesowej oraz samą finalną ocenę. Komentarze powinny być uwzględnione w przypadku każdego wniosku, który może wpłynąć na opinię organu krajowego np.: zafałszowania i niezgodności, których operator nie był w stanie poprawić.

Aneks do tego przewodnika zawiera listę podstawowych danych, które powinny znaleźć się w raporcie z weryfikacji (rozdział 5.1) oraz w ocenie z weryfikacji (rozdział 5.2). Państwa Członkowskie powinny rozważyć wykorzystanie tej listy (z ewentualnymi modyfikacjami) w celu zapewnienia racjonalnego minimum informacji przekazywanego organom krajowym. Jednakże, jeżeli Państwo Członkowskie zdecyduje się na wykorzystywanie własnych formularzy do raportowania danych bazowych KŚW to raport z weryfikacji i ocena weryfikatora powinny również być uwzględnione w tym samym formularzu. Państwa Członkowskie powinny dążyć do podobnego poziomu transparentności i kompletności jak w przypadku formularza zaproponowanego w tym dokumencie.

²⁸ Podczas zbierania danych bazowych NIMs raportowanie początkowo zainstalowanych zdolności produkcyjnych odnosi się tylko do pod-instalacji z benchmarkiem produktowym.

4 TEMATY ZWIĄZANE Z DANYMI BAZOWYMI KŚW

4.1 Podstawowe reguły CIMs

Wszyscy weryfikatorzy powinni zrozumieć podstawowe pojęcia i zasady decyzji CIMs. Najważniejsze wylistowane są poniżej. Więcej szczegółów można znaleźć w dokumentach przewodnika nr 1, nr 2, nr 3 i nr 5 :

- Podinstalacja.
- Wskaźnik emisyjności dla produktu.
- Metoda rezerwowa określenia przydziału (wskaźnik emisyjności oparty na cieple, wskaźnik emisyjności oparty na paliwie, podinstalacja wytwarzająca emisje procesowe).
- Ryzyko znaczącego narażenia na ucieczkę emisji i jego wpływ na zasady rozdziału uprawnień.
- Definicja nowej instalacji i instalacji już istniejącej.
- Możliwość dokonania wyboru okresu odnośnie danych bazowych (2005-2008 lub 2009-2010, lub podejście bazujące na zainstalowanej zdolności produkcyjnej).
- Historyczne poziomy odniesienia (bazujące na wartościach mediany okresu bazowego i/lub bazujące na zainstalowanej, dodanej lub zredukowanej zdolności produkcyjnej przemnożonej przez współczynniki wykorzystania zdolności produkcyjnej).
- Podstawowe założenia służące do określenia wstępnej, zainstalowanej zdolności produkcyjnej, definicja znaczącej zmiany w zdolnościach produkcyjnych, definicja i wykorzystanie współczynników wykorzystania zdolności produkcyjnej.
- Definicja wytwórcy energii elektrycznej²⁹.
- Definicja mierzalnego ciepła i ciepła pozostałego.
- Definicja podinstalacji wytwarzającej emisję procesową wraz z założeniami dotyczącymi gazów odpadowych i stosowanych działań korekcyjnych do obliczania przydziału uprawnień.
- Sposób traktowania przepływów ciepła między instalacjami.
- Definicja prywatnych gospodarstw domowych i powiązanych z nimi zasad rozdziału uprawnień.
- Klasyfikacja NACE i PRODCOM i ich wpływ na klasyfikację podinstalacji związanych z zagrożeniem ucieczki emisji.
- Założenia granic systemowych wskaźnika emisyjności dla produktu, podinstalacji objętych metodami rezerwowymi, oraz granic między (podinstalacjami

²⁹ Na podstawie Artykułu 3(u) Dyrektywy EU ETS oraz wytycznych Komisji Europejskiej z 18 marca 2010 roku.

objętymi) wskaźnikami emisyjności dla produktów i podinstalacjami objętymi metodami rezerwowymi.

- Zasady przypisywania danych (emisje, wkład paliwowy, przepływy ciepła, dane produkcyjne itp.) do podinstalacji.

4.2 Wymogi względem specjalnych kompetencji

**Wymagania dla
bardziej
skomplikowanych
przypadków**

W stosownych przypadkach dotyczących konkretnych danych bazowych KŚW instalacji, weryfikator musi zapewnić, że jego zespół weryfikacyjny posiada następujące kompetencje:

- Zrozumienie metod określania przepływów ciepła netto kwalifikujących się do rozdziału uprawnień w ramach podinstalacji objętej metodą rezerwową oraz wartości zastępczych dla ciepła mierzalnego i obliczania emisji powiązanej z ciepłem w instalacjach CHP (dokument z wytycznymi #6).
- Zrozumienie koncepcji podinstalacji wytwarzających emisje procesowe, gazów odpadowych i korekcji dotyczącej zawartości ciepła, spalania na pochodniach i spalania na pochodniach dla zapewnienia bezpieczeństwa (dokument z wytycznymi #8).

Wiedza sektorowa nie określona w dokumentach wytycznych lub jedynie w części określona w dokumencie nr 9:

- Zrozumienie koncepcji wymienialności energii elektrycznej i ciepła.
- Wiedza specjalistyczna o wskaźnikach CWT i sposobach określania powiązanych z nimi poziomów działalności oraz innych wskaźnikach emisyjności wymienionych w Artykule 11 i 12 Załącznika III Decyzji CIMS.
- Zrozumienie eksperymentalnej weryfikacji zdolności produkcyjnej, wraz z wiedzą sektorową niezbędną do określania typowych trybów pracy instalacji i pod-instalacji.

4.3 Definicja produktów i danych produkcyjnych

Kluczową sprawą weryfikacji danych bazowych KŚW jest sprawdzenie danych produkcyjnych, które stanowią podstawę dla kalkulacji historycznych poziomów odniesienia potrzebnych do określenia wstępnej ilości, rozdzielanych za darmo, uprawnień. Istnieją dwa aspekty tej sprawy:

- a) Sprawdzanie jakościowe: Czy operator wybrał odpowiedni wskaźnik emisyjności? Czy produkt kwalifikuje się pod odpowiednią definicję z Załącznika I Decyzji CIMS?³⁰
- b) Roczna ilość produktu.

Klasyfikacja produktu

³⁰ Definicja ta omawiana jest w dokumencie wytycznych numer 9.

Aby odpowiedzieć na punkt a) weryfikator powinien rozumieć definicje produktów zawarte w Decyzji CIMs, ale również w klasyfikacji PRODCOM i NACE. W przypadku problemów z określeniem klasyfikacji produktowej, weryfikator powinien zwrócić się do krajowego biura statystycznego. Dodatkowo operator powinien przygotować dokumentację danych złożonych podczas zbierania danych służących do ustalenia poziomu wskaźników emisyjności z 10 % najefektywniejszych instalacji w UE.

W celu określenia ilościowych danych produkcyjnych (wraz z informacjami o sprzedaży energii cieplnej), operator może posłużyć się dokumentami z danymi dotyczącymi księgowości finansowej, takimi jak dokumenty dostawy, faktury lub protokoły produkcyjne. Może zdarzyć się tak, że część z tych informacji będzie znajdować się elektronicznej bazie danych. Weryfikator musi wziąć pod uwagę:

- Dla danych związanych z historycznymi poziomami aktywności (HAL) znacząca jest ilość produktu przeznaczonego na sprzedaż. Jeżeli wykorzystuje się dane o sprzedaży, muszą one zostać skorygowane o roczne zmiany zapasów magazynowych w celu określenia rzeczywistej produkcji. Równocześnie, jeżeli rok finansowy nie odpowiada rokowi kalendarzowemu, należy wprowadzić stosowne poprawki.

- Weryfikator musi wziąć pod uwagę wyniki zewnętrznych, niezależnych audytów wykonywanych w celach podatkowych lub celnych lub związanych z regulacjami finansowymi. Jednakże, to rolą weryfikatora jest dokonanie oceny czy wykorzystywanie tego typu danych związane jest z odpowiednim poziomem pewności niezbędnym do weryfikacji danych bazowych KŚW. Jeśli jest taka potrzeba to weryfikator powinien podjąć dodatkowe czynności weryfikujące.
- Wykorzystywanie wyników audytów finansowych i innych**

4.4 Wykorzystywanie opcji formularza

Formularz do przekazywania danych bazowych CIMs przygotowany przez Komisję Europejską zawiera wiele przydatnych funkcji ułatwiających operatorowi wprowadzanie danych. Dodatkowo te same funkcje mogą pomóc weryfikatorowi w sprawdzaniu kompletności oraz wiarygodności danych.

Niektóre możliwości wymienione są poniżej:

- Formularz jest zaprojektowany w taki sposób, że ciężko jest pominąć ważne pola jeżeli wypełnianie formularza zaczyna się od początku. Jeżeli wypełnienie jakiegoś pola jest niepotrzebne ze względu na uprzednie wypełnienie innego pola to tego typu pole zmienia kolor na szary. Zmiana koloru nie uniemożliwia wypełnianie pola przez operatora. Dane wpisane w polu przed zmianą koloru nie zostaną usunięte. Weryfikator powinien sprawdzić czy jakieś dane wprowadzone są w pola o kolorze szarym gdyż mogą one doprowadzić do błędów w formułach obliczeniowych. Dodatkowo weryfikator w łatwy sposób może

sprawdzić czy wszystkie obowiązkowe pola³¹ zostały wypełnione poprzez upewnienie się, że pola o kolorze żółtym zawierają wpisane dane.

- Zakładka “A – Dane o instalacji”, “F Wskaźnik produktowy” i “G – metoda rezerwowa” posiadają wskaźnik niepełności. Oznacza to, że jeśli dane są wprowadzone w tych zakładkach, ale brakuje poszczególnych elementów potrzebnych do obliczania przydziału to odpowiedni odnośnik na górze strony zostanie podświetlony na czerwono.
- W wielu przypadkach komunikat “niepełne dane” pojawi się w bezpośrednim³² sąsiedztwie pola w, którym brakuje danych. Inne komunikaty są wymienione w formularzu w zakładce „b wytyczne i warunki”. Komunikaty nie wymienione tam powinny być bezpośrednio zrozumiałe.
- Jeżeli do celów obliczeniowych potrzebnych jest kilka danych, ale część z nich jest nie wprowadzona, formuła nie wyświetli wyniku obliczenia.
- Trzeba mieć na uwadze, że poprzednie punkty nie dają 100% gwarancji kompletności danych, gdyż formularz przygotowany przez Komisję Europejską generuje komunikaty o błędach wyłącznie dla najważniejszych elementów.
- W wielu przypadkach dane mogą być wyrażone jako wartość procentowa lub wartość absolutna. W takim przypadku sprawdzanie spójności raportu może być przeprowadzone w prosty sposób przez sprawdzenie czy suma poszczególnych pól daje 100%.
- W podobny sposób można sprawdzić przyporządkowanie emisji, wkładu paliwowego oraz ciepła do podinstalacji.

³¹ “Obowiązkowy” oznacza “obowiązkowy jeżeli tematyka ta jest istotna w przypadku danej instalacji”

³² Komunikat najczęściej pojawi się w komórce po prawej stronie lub poniżej komórki z błędem.

5 ANEKS

5.1 Główne elementy oceny weryfikacyjnej/protokołu z weryfikacji

Proponuje się ocena z weryfikacji/protokół z weryfikacji zawierała co najmniej następujące informacje:

- Nazwa i adres weryfikatora
- Personalalia i adresy ekspertów zaangażowanych w weryfikację i ich rola w procesie weryfikacyjnym.
- Data i czas trwania czynności weryfikacyjnych³³
- Nazwa i adres instalacji
- Identyfikator instalacji
- Dane kontaktowe
- Dane kontaktowe osoby odpowiedzialnej za przygotowanie raportu o danych bazowych KŚW (personalalia, adres, numer telefonu i adres email)
- Lista dokumentów przedstawiona przez operatora
- Opis głównych działań weryfikatora, zawierający główne wnioski z:
 - wyniku analizy strategicznej
 - wyniku analizy ryzyka
 - planu weryfikacji (jeżeli jest w postaci checklisty i posiada pola do wpisania wyników to można ją zastosować bezpośrednio w celu zapewnienia dowodów do następnych punktów).
 - wyniki oceny raportu o metodyce (odpowiedzi na pytania wymienione w rozdziale 3.3)
 - wyniki ze sprawdzenia przepływu danych oraz z systemów kontroli
 - wyniki sprawdzenia danych bazowych
 - inne wnioski wykryte podczas analizy procesowej.
- Podsumowanie zawierające główne argument prowadzące do oceny z weryfikacji
- Ocena z weryfikacji (zgodnie z propozycją w rozdziale 5.2)
- Data i podpis

³³ W szczególności czas przeznaczony na wizytację instalacji.

5.2 Propozycja kształtu oceny z weryfikacji

5.2.1 Część ogólna:

[Nazwa operatora i adres] (nazywany dalej "operatorem") instalacji [nazwa instalacji] (nazywanej dalej "instalacją") o indywidualnym identyfikatorze [numerze CITL – przyp. KASHUE] [indywidualny identyfikator z formularza] przedstawił raport o danych bazowych potrzebnych do wdrożenia krajowych środków wykonawczych zgodnie z Artykułem 7 Decyzji zgodnie z Artykułem 10 a (1) Dyrektywy EU ETS (Decyzja dalej nazywana CIMs). Raport (w swojej końcowej wersji) datowany jest na [xx.yy.2011] i jest identyfikowany poprzez nazwę pliku [xxx xxx.xls]. Raport został przygotowany przy użyciu elektronicznego formularza przygotowanego przez Komisję Europejską/ Państwo Członkowskie. Razem z raportem o danych bazowych CIMs przekazano również raport o metodyce zgodny z Artykułem 7 (7) CIMs, którego końcowa wersja datowana jest na [xx.yy.2011] i jest identyfikowany poprzez nazwę pliku [xxx xxx.doc].

Oceniliśmy powyższy raport o danych bazowych i raport o metodyce zgodnie z Artykułem 8 CIMs, [wytycznymi przygotowanymi przez Komisję Europejską], [krajowa legislacja]. Weryfikacja została przeprowadzona by potwierdzić, że:

- Zawartość i jakość raportu o metodyce jest zgodna z wymaganiami Artykułu 7 CIM oraz, że
- Dane w raporcie o danych bazowych KSW, przygotowane na podstawie raportu o metodyce są wolne istotnych niezgodności.

[Tutaj należy wstawić pasujący tekst z rozdziałów od 5.2.2.do 5.2.4]

[Jeżeli ocena z weryfikacji jest pozytywna należy przedstawić następujące dane:]

Następujące dane są potwierdzone jako zweryfikowane:

Typ pod-instalacji ³⁴	Historyczne poziomy aktywności ³⁵ [jednostka]	Korekcje ³⁶	Uwagi

³⁴ Tutaj należy podać nazwy zgodne z nazwami pod-instalacji wymienionymi w formularzu przygotowanym przez Komisję Europejską.

³⁵ Historyczne poziomy aktywności takie jak obliczone z formularzu raportu przygotowanym przez Komisję Europejską w sekcji K.IV jako "Całkowite Historyczne poziomy aktywności (HAL)" stworzone z mediany okresu bazowego i aplikacji Artykułu 9(6) i 9(9) jeżeli jest to konieczne.

³⁶ Wskaźniki biorące pod uwagę wymianę energii elektrycznej i cieplnej, import energii cieplnej z instalacji nie objętej EU ETS, HVC i VCM zgodnie z sekcją K.IV formularza raportu przygotowanego przez Komisję Europejską.

--	--	--	--

W stosownych przypadkach, następujące dane powiązane z gospodarstwami domowymi uznawane są za zweryfikowane³⁷:

- Mediana emisji powiązanych z gospodarstwami domowymi : t CO₂/rok
- Mediana energii cieplnej dostarczonej do gospodarstw domowych: TJ/rok

[Data i podpis upoważnionego reprezentanta instytucji weryfikujące]

5.2.2 Pozytywna ocena z weryfikacji

Na podstawie przeprowadzonych działań i procedur, możemy stwierdzić, że:

- Raport z danymi bazowymi oparty na metodyce określania danych, opisanej w raporcie o metodyce, jest poprawny i jest rzetelnym przedstawieniem danych bazowych instalacji, oraz
- Powiązany z nim raport o metodyce opisujący metodykę określania danych zawartych w raporcie z danymi bazowymi jest zgodny z wymaganiami Decyzji CIM i z powiązanymi wytycznymi przygotowanymi przez Komisję Europejską.

5.2.3 Ocena pozytywna z komentarzami:

Tak jak w rozdziale 5.2.2 ale z dodatkowym akapitem:

Zgodnie z naszymi wnioskami z weryfikacji raport z danymi bazowymi i/lub raport o metodyce zawiera nieścisłości w stosunku do wymogów prawnych. Te nieścisłości uznano za błędy o mniejszej istotności i w związku z tym nie wpływają one w znaczącym stopniu na raportowane dane.

[Należy podać listę wszystkich zidentyfikowanych nieścisłości]

5.2.4 Negatywna ocena z weryfikacji

Na podstawie przeprowadzonych działań i procedur, możemy stwierdzić, że dane bazowe instalacji nie mogą być zweryfikowane, bo:

[Należy podać co najmniej jeden z poniższych punktów]

- Operator przekazał niewystarczającą ilość danych;
- Raport z metodyki w sposób niewystarczający opisywał metodykę określania danych zawartych w raporcie o danych bazowych
- Raport o metodyce zawierał elementy niezgodne z wymaganiami Decyzji CIMs, i te niezgodności uznano za istotne.
- Raport z danymi bazowymi przygotowany na podstawie metodyki określonej w powiązanym z nim raporcie o metodyce zawiera istotne błędy.

³⁷ Zgodnie z sekcją K.III.7 formularza raportu przygotowanego przez Komisję Europejską

- *[inne powody].*

[Należy podać listę wszystkich zidentyfikowanych nieścisłości]

5.3 Eksperymentalna weryfikacja zdolności produkcyjnych

W przypadku gdy początkowa, zainstalowana zdolność produkcyjna pod-instalacji nie może być określona na podstawie miesięcznych danych produkcyjnych zgodnie z Artykułem 7 (3) Decyzji CIMS należy przeprowadzić eksperymentalną weryfikację zdolności produkcyjnych. Pomimo, że nie jest to część weryfikacji danych bazowych KŚW, CIMS wymaga by odbyła się ona pod nadzorem weryfikatora. W związku z tym przygotowano następujące wskazówki.

Określenie początkowej, zainstalowanej zdolności produkcyjnej pod-instalacji poprzez „eksperymentalną weryfikację” oznacza przeprowadzenie 48 godzinnego testu pod nadzorem weryfikatora. Zaleca się skontaktowanie z organami krajowymi w sprawie parametrów wykorzystywanych podczas takiego testu. Wyniki testu 48 godzinnego są następnie przekonywane na roczne przy założeniach, że instalacja pracuje 720 godzin miesięcznie i 12 miesięcy w roku.

Weryfikator powinien być obecny podczas tych testów i powinien zapewnić, że zastosowano uzgodnione parametry produkcji. Weryfikator powinien zebrać dowody umożliwiające potwierdzenie, że wielkość produkcji jak również typ produktu są zgodne ze specyfikacją granic poszczególnych podinstalacji.

Wszystkie parametry testu takie jak czas trwania, dokładny typ produktu i ustawienie poszczególnych zmiennych w procesie powinny być określone i uzgodnione przed przeprowadzeniem testu. Jeżeli jest taka potrzeba to w celu zapewnienia, że określone parametry zmiennych są typowe dla danego sektora przemysłowego i doprowadzą do reprezentatywnego rezultatu, weryfikator powinien skonsultować się z niezależnym i kompetentnym ekspert z tejże branży przemysłowej³⁸. Wszystkie parametry powinny być udokumentowane w takim poziomie szczegółowości by umożliwić personelowi instalacji przeprowadzenie testu przez co najmniej 48 godzin bez żadnych dodatkowych instrukcji. Uzgodnione parametry muszą zostać udokumentowane w raporcie o metodyce.

Przykłady parametrów, które należy wziąć pod:

1. Maszyna do produkcji papieru może najczęściej produkować różne rodzaje papieru (różniące się wielkością, wagą, kolorem, warstwą zewnętrzną). Każdy rodzaj papieru może być produkowany przy użyciu innych parametrów procesowych, np. różnych prędkości procesu lub różnych temperatur suszenia. Jednakże, operator instalacji najczęściej przygotowuje sobie optymalny lub preferowany zestaw parametrów na podstawie swojego doświadczenia produkcyjnego. Jeżeli pośród pracowników instalacji brakuje tego typu doświadczenia można zwrócić się o pomoc do producenta maszyny.
2. W przypadku produkcji granulowanej mieszanki nawozowej, różne mieszanki różnych składników mogą prowadzić do stworzenia takiej samej wartości odżywczej nawozu (produkty o takiej samej wartości handlowej). Pewne komponenty prowadzą do lepszego (szybszego) wzrostu ziaren i mniejszego wewnętrznego wskaźnika recyklingu niż inne. W związku z tym ilości wprowadzane do suszarki (która jest potencjalnym wąskim gardłem) i zużycie energii będzie mniejsze, a możliwy wskaźnik produkcji większy niż w przypadku innych mieszanek.

³⁸ Jest to zgodne z wymaganiami ogólnymi mówiącymi, że weryfikator musi zapewnić że posiada wszystkie niezbędne kompetencje dla konkretnego zlecenia.

Dodatkowe działania weryfikatorów

Ustalanie warunków eksperymentalnej weryfikacji

W obu przypadkach, różne poziomy jakości produktów będą prowadziły do różnych zdolności produkcyjnych i również parametry procesowe stosowane dla jednej jakości produktów mogą mieć na nie wpływ. Dlatego wybór rodzaju produktu będzie powiązany z wymaganiami dla testów zdolności produkcyjnych. Wybór produktu (i zarazem parametrów testu) powinien opierać się na najbardziej typowej mieszance (miksie) produktów (najczęściej produkowana mieszanka/mix produktów) oraz na kompletnym (wystarczającym do zrozumienia przez personel) zestawie parametrów produkcyjnych stosowanych przy danej mieszance (miksie) produktowej, który najczęściej jest najbardziej ekonomicznym „ustawieniem” nie prowadzącym do praktycznych problemów podczas działania instalacji. Takie „ustawienie” musi brać pod uwagę aspekty wszystkich pozwoleń środowiskowych, instrukcji bezpieczeństwa i doświadczenie personelu związane z unikaniem awarii w systemie produkcji.

5.4 Lista dostępnych dokumentów z wytycznymi

Komisja Europejska, wraz z pomocą konsultantów, przygotowała następujące dokumenty przewodnika³⁹:

- Dokument nr 1 – ogólne wytyczne: ten dokument przedstawia ogólny przegląd procesu przydziału uprawnień i wyjaśnia podstawy metodyki przydziału uprawnień.
- Dokument nr 2 – wytyczne do metod określania przydziałów uprawnień: ten dokument wyjaśnia jak funkcjonuje metodyka przydziału uprawnień i jej główne cechy.
- Dokument nr 3 – wytyczne do zbierania danych: ten dokument wyjaśnia, które dane powinny zostać przekazane przez prowadzących instalacje do Organów i w jaki sposób powinny być zbierane. Odzwierciedla strukturę szablonu do zbierania danych przygotowanego przez KE.
- [ten dokument] Dokument nr 4 – wytyczne do weryfikowania danych w KŚW: ten dokument wyjaśnia proces weryfikacji danych zbieranych dla stworzenia Krajowych Środków Wykonawczych.
- Dokument nr 5 – wytyczne do zagadnienia ucieczki emisji: ten dokument przedstawia zagadnienie ucieczki emisji i jej wpływ na obliczanie bezpłatnych przydziałów.
- Dokument nr 6 – wytyczne dla przepływów ciepła przez granice instalacji: wyjaśnia funkcjonowanie metodyki przydziału bezpłatnych uprawnień w czasie przepływów ciepła przez granice instalacji.
- Dokument nr 7 – wytyczne dla nowych instalacji i zamknięć instalacji istniejących: ten dokument wyjaśnia zasady przydziału uprawnień dla nowych instalacji i sposób traktowania instalacji zamykanych.

³⁹ Lista z dokumentu wytycznych numer 1.

- Dokument nr 8 – wytyczne dla gazów odpadowych i pod-instalacji wytwarzających emisje procesowe: ten dokument wyjaśnia stosowanie metodyki przydziału w przypadku pod-instalacji wytwarzających emisje procesowe i w szczególności traktowanie gazów odpadowych.
- Dokument nr 9 – wytyczne sektorowe: ten dokument przedstawia szczegółowe opisy poszczególnych wskaźników emisyjności dla produktów i granice pod-instalacji objętych tymi wskaźnikami, wymienionymi w CIMs.